

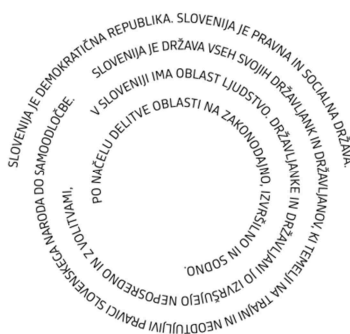
REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Raziskovalno-dokumentacijski sektor

Direktiva o nadzoru nabave in posedovanja orožja

Primerjalni pregled (PP)

Avtorja: Janez Blažič
Marjana Križaj

Št. naročila: 23/2020

Datum in kraj: Ljubljana, 29. 5. 2020

Kontakt:

Raziskovalno-dokumentacijski sektor:
mag. Tatjana Krašovec, vodja, tatjana.krasovec@dz-rs.si

Raziskovalni oddelek:
mag. Igor Zobavnik, vodja, igor.zobavnik@dz-rs.si

Gradivo ne predstavlja uradnega mnenja Državnega zbora!

I UVOD

S sprejetjem Direktive 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja z dne 18. junija 1991 (v nadaljevanju: Direktiva) je bilo ustvarjeno ravnovesje med obveznostjo zagotavljanja prostega pretoka nekaterih vrst strelnega orožja in njegovih pomembnih sestavnih delov na območju Evropske unije na eni strani in potrebo po nadzoru tega prostega pretoka z določenimi varnostnimi zagotovili, prilagojenimi tem proizvodom na drugi strani. Direktiva je določila minimalne standarde za nabavo in posedovanje strelnega orožja za civilno uporabo, ki so jih morale države članice vključiti v svoje pravne sisteme, pri čemer pa so lahko v svojih zakonodajah sprejele določbe, ki so strožje od predvidenih v Direktivi. V prilogi Direktive so bili določeni štirje razredi strelnega orožja, in sicer:

- Razred A – Prepovedano strelno orožje;
- Razred B – Strelno orožje, za katerega je potrebno dovoljenje;
- Razred C – Strelno orožje, ki ga je treba prijaviti in
- Razred D – Drugo strelno orožje.

Direktiva je bila prvič spremenjena z Direktivo 2008/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008. Sprememba nekaterih določb Direktive je bila takrat potrebna zaradi zagotovitve usklajene, učinkovite in hitre izvedbe mednarodnih obveznosti, ki vplivajo na Direktivo.¹ Komisija je namreč v imenu Skupnosti leta 2002 podpisala Protokol Združenih narodov proti nedovoljeni proizvodnji in prometu strelnega orožja, njegovih sestavnih delov in streliva, priložen Konvenciji ZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.

Zadnja sprememba Direktive pa je bila izvedena v letu 2017, in sicer s sprejetjem Direktive (EU) 2017/853 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017. Razlog za spremembo je bila predvsem potreba po nadaljnjem sorazmernem izboljšanju Direktive, da bi obravnavali zlorabo strelnega orožja v kriminalne namene ob upoštevanju nedavnih terorističnih dejanj. Zagotovili naj bi se boljši nadzor nad trgovino s strelnim orožjem, večja sledljivost strelnega orožja, ukrepi v zvezi z onesposobitvijo in ponovno usposobitvijo ali predelavo strelnega orožja, strožja pravila za nabavo in posest strelnega orožja, prepoved civilne uporabe najnevarnejših strelnih orožij ter izboljšanje izmenjave ustreznih informacij med državami članicami Evropske unije. Sprememba direktive mdr. uvaja registracijo in nakup akustičnega orožja samo z dovoljenjem, kot to velja za pravo strelno orožje, vsebuje strožja pravila o onesposobitvi strelnega orožja, zlasti določbo o nujni razvrstitvi onesposobljenega strelnega orožja v razred C² (strelno orožje, ki ga je treba prijaviti). Pri razvrstitvi orožja v razred A, kamor sodi orožje, ki je prepovedano za civilno uporabo, je dodano nevarno polavtomatsko orožje z nabojniki za več kot 20 nabojev (kratkocevno orožje) oziroma več kot 10 nabojev (dolgocevno orožje), pristojni državni organi pa lahko v izjemnih primerih izdajo dovoljenje za uporabo ali hrambo orožja iz razreda A tudi drugim osebam in ustanovam (športni strelci, varnostniki, ključne infrastrukture, muzeji in drugi registrirani zbiratelji vojaškega orožja) – ob upoštevanju posebnih pogojev hrambe in varovanja orožja ter kadar to ni v nasprotju z javno varnostjo ali javnim redom. Države članice morajo vzpostaviti zbirke podatkov, v katerih bodo zabeležene vse informacije v zvezi s strelnim orožjem, ki so potrebne za njegovo sledenje in identifikacijo, ter ustrezno izboljšati medsebojno izmenjavo podatkov (povzeto po predlogu novele ZOro-1).

¹ Med drugim je bilo treba glede na dokaze policijskih obveščevalnih služb o povečani uporabi predelanega orožja v Evropski uniji tako orožje vključiti v opredelitev strelnega orožja za namene Direktive. Namen izdaje spremembe Direktive je bila tudi zagotovitev boljšega sledenja strelnega orožja. Države članice so morale sprejeti zakonodajo za označevanje in registracijo orožja na trgu in vzpostavitev elektronskega sistema za registracijo. Za olajšanje spremljanja strelnega orožja in učinkovit boj proti nedovoljeni proizvodnji strelnega orožja, njegovih sestavnih delov in streliva ter nedovoljeni trgovini z njimi je bilo s spremembo Direktive treba izboljšati izmenjavo informacij med državami članicami.

² Zadnja sprememba Direktive v prilogi nima več štirih, pač pa samo tri razrede orožja (A,B in C).

V nalogi smo prikazali, katere države članice EU so implementirale zadnjo spremembo Direktive, torej Direktivo (EU) 2017/853, poleg tega pa smo skušali pridobiti čimveč podatkov o tem, kako so države, ki so jo prenesle v svoj pravni red, sledile njeni vsebini ter kako ureditve v teh državah članicah od nje odstopajo oziroma katere so posebnosti. Pri svojem delu smo se deloma oprli na raziskovalno nalogo št. 11/2020,³ v kateri smo se sicer osredotočili na nekatere vsebine, ki jih ureja slovenski Zakon o orožju (ZOro-1),⁴ ter prikazali dosegljive podobne vsebine v Avstriji, na Hrvaškem, v Italiji, Nemčiji, na Portugalskem ter v Romuniji. V navedeni nalogi smo se mdr. omejili na način implementacije navedene Direktive (EU) 2017/853 v posameznih državah, prikazali smo, če in kdaj je posameznik v teh šestih državah upravičen do nabave orožja, kot to pri nas predvideva predlagani novi 17.a člen (upravičen razlog za izdajo orožne listine iz kategorije A iz razloga športa), preverili smo, ali države dovoljujejo uporabo moderatorjev zvoka oz. dušilcev, pripravili pa smo tudi pregled o spremembah dovoljenja za največje dovoljeno število nabojev v nabojniku za orožje v okviru kategorije A v navedenih državah.

Informacije za pripravo besedila pričujoče naloge, v kateri smo poleg delnega povzetka ureditve v omenjenih šestih državah prikazali tudi dostopne podatke za druge države članice EU, smo pridobili na svetovnem spletu, pri čemer smo uporabili zakonodajne in druge relevantne spletne strani v prikazanih državah. Z vprašanji smo se obrnili na ECPRD (*European Centre for Parliamentary Research and Documentation*) ter pridobljene odgovore uporabili za pripravo besedila. Vprašanja smo zastavili vsem državam članicam, od obsega in podrobnosti njihovih odgovorov pa so odvisni tudi prikazani podatki za posamezno državo v tej nalogi. Za države, ki niso odgovorile, zaradi kompleksnosti obravnavane tematike nismo mogli prikazati zanesljivih podatkov o posebnostih in odstopanjih njihovih ureditev po implementaciji zadnje spremembe Direktive.

V zaključku te naloge smo pripravili tabelo, v kateri za vse države članice EU prikazujemo, ali so implementirale Direktivo (EU) 2017/853 ali ne in (v primeru podanih odgovorov) katere so najpomembnejše posebnosti oziroma odstopanja v ureditvah posameznih držav glede na njeno vsebino.

Aktualno stanje glede implementacije Direktive (EU) 2017/853 v državah članicah EU je prikazano tudi na spletni strani EUR-Lex,⁵ kjer so navedeni posamezni pravni akti, ki so v posamezni državi povezani s tem procesom.

V Sloveniji, ki zadnje spremembe Direktive še ni implementirala, Zakon o orožju (ZOro-1) ureja pravice in obveznosti posameznikov, pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov v zvezi z orožjem z namenom varovanja življenja, zdravja in varnosti ljudi ter javnega reda. Določa pa tudi nabavo, posest, prenos in promet z orožjem med državami članicami Evropske unije v skladu z zadnjo spremembo Direktive. Trenutno je v drugi obravnavi v Državnem zboru predlog novele ZOro-1. Razlog za obravnavanje novele je predvsem sprejetje zadnje spremembe Direktive in njena implementacija. Glede slednje je v predlogu novele ZOro-1 podrobneje predstavljeno, kakšne spremembe se predvidevajo glede na obstoječe stanje, nekatere elemente predvidene bodoče ureditve v naši državi pa smo predstavili tudi v omenjeni raziskovalni nalogi št. 11/2020.

³ Naloga: Nekaterne vsebine, ki jih ureja zakon o orožju je dostopna na portalu Državnega zbora: http://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/Zborniki_RN/2020/Nekatere_vsebine_ki_jih_ureja_Zakon_o_orozju.pdf.

⁴ Med drugim smo pregledali, ali lahko mentor da orožje v uporabo svojemu učencu, ki še nima orožne listine.

⁵ EUR-Lex, Dokument 32017L0853. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/NIM/?uri=CELEX%3A32017L0853>.

II IMPLEMENTACIJA DIREKTIVE (EU) 2017/853 V POSAMEZNIH DRŽAVAH ČLANICAH EU

2.1 Avstrija

Avstrija je sprejela akt o implementaciji Direktive (EU) 2017/853 dne 22. 12. 2018. Na ta datum je bila v avstrijskem uradnem listu (BGBl) objavljena novela⁶ Zakona o orožju (WaffG),⁷ ki je deloma stopila v veljavo 1. januarja 2019, v preostalem delu pa 14. decembra 2019. Na zgoraj navedeni spletni strani EUR-Lex je v zvezi implementacijo navedena tudi uredba notranjega ministrstva iz leta 2019, s katero sta bili novelirani dve uredbi o izvajanju navedenega zakona.⁸

Do sprejetja novele WaffG konec leta 2018 določba njegovega 17. člena (kategorija A, prepovedano orožje) ni vsebovala pravil glede števila nabojev v nabojniku. Z novelo pa je bilo v prvem odstavku tega člena obstoječim šestim dodano pet novih točk (7–11). Tako je po novem določeno, da prepoved nabave, uvoza, posedovanja, prepuščanja drugim osebam in nošenja velja tudi za:

- polavtomatsko kratkoceveno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 20 nabojev (7. točka);
- polavtomatsko dolgoceveno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 10 nabojev (8. točka);
- nabojnike za polavtomatsko kratkoceveno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko sprejmejo več kot 20 nabojev (9. točka);
- nabojnike za polavtomatsko dolgoceveno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko sprejmejo več kot 10 nabojev (10. točka) ter
- polavtomatsko dolgoceveno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki ne spada pod 7. točko, ter polavtomatsko orožje z robnim vžigom, katerega skupna dolžina presega 60 cm, ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim kopitom ali kopitom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 centimetrov skupne dolžine, ne da bi izgubilo funkcionalnost.

V trinajstem odstavku 58. člena WaffG je še določeno, da je osebam, ki ob uveljavitvi tega zakona posedujejo prepovedano orožje iz točk 7–11 prvega odstavka 17. člena, še naprej dovoljena uporaba tega orožja, če ga v dveh letih od uveljavitve zakona prijavijo pristojnim organom. Za obe vrsti nabojnikov mora pristojni organ imetniku dovoliti izjemo od prepovedi posedovanja in nošenja.

Tretji odstavek 17. člena WaffG določa, da lahko pristojni urad dovoli izjeme glede pridobivanja prepovedanega orožja iz kategorije A. To se lahko zgodi v primeru, če prosilec izpolnjuje vse tri naslednje pogoje:

- je zanesljiva oseba;
- je dopolnil 21 let starosti;
- izkaže pretežno upravičen interes za nakup, uvoz, posedovanje in nošenje orožja iz tega člena.

V noveli Zakona o orožju je bil med drugim dodan tudi nov 11.b člen, ki govori o športnem streljanju. Člen določa, da mora biti športni strelec redni član strelskega športnega društva,

⁶ *Änderung des Waffengesetzes 1996; BGBl. I Nr. 97/2018*. Novela je dostopna na spletni strani https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2018_I_97/BGBLA_2018_I_97.html.

⁷ *Waffengesetz 1996 – WaffG*. Dostopen je na spletni strani <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016>.

⁸ *Verordnung des Bundesministers für Inneres, mit der die 1. Waffengesetz-Durchführungsverordnung und die 2. Waffengesetz-Durchführungsverordnung geändert werden; BGBl. II Nr. 294/2019*.

katerega pristojni organ lahko potrdi, da se redno ukvarja s strelskim športom ali redno nastopa na strelskih tekmovanjih. V skladu z Zakonom o društvih (*Vereinsgesetz 2002 – VerG*) gre za strelsko športno društvo, če je vključeno v strelsko združenje na nivoju zvezne dežele, v kateri ima sedež, ali pa ima najmanj 35 rednih članov, ki redno (vsaj enkrat letno) sodelujejo na državnih strelskih tekmovanjih (ki obsegajo vsaj 5 zveznih dežel) oziroma na mednarodnih strelskih tekmovanjih. Šteje se, da se športni strelec redno ukvarja s strelskim športom, če kot član strelskega društva izvaja streljanje najmanj 12 mesecev povprečno vsaj enkrat mesečno. Poleg tega se šteje, da športni strelec redno nastopa na strelskih tekmovanjih, če je v zadnjih 12 mesecih na takih tekmovanjih nastopil vsaj trikrat. Navedeni člen še določa, da se športno streljanje lahko izvaja z enim izmed orožij iz kategorije A (prepovedano orožje, določeno v 17. členu WaffG) samo v primeru, če avstrijsko društvo za športno streljanje, ki je vključeno v ustrezno mednarodno organizacijo, potrdi, da je to orožje potrebno za izvajanje priznane discipline strelskega športa.

Če ima določeni prosilec veljavni pravni naslov za posedovanje strelnega orožja iz kategorije B (orožje, ki sicer ni prepovedano posameznikom), se mu lahko na posebno zahtevo zaradi ukvarjanja s strelskim športom dovoli izjema glede nakupa, posedovanja in pod določenimi pogoji tudi nošenja orožja iz 7. in 8. točke prvega odstavka 17. člena WaffG, ki našteva prepovedano orožje iz kategorije A. Kot je navedeno zgoraj, gre torej za:

- polavtomatsko kratkocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 20 nabojev (7. točka), ter za
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 10 nabojev (8. točka).

Dovoljenje v zvezi z orožjem iz kategorije A je lahko časovno omejeno in vezano na določene pogoje. Za nakup, posest in nošenje nabojnikov za zgoraj navedeno orožje iz kategorije A pa ni potrebno posebno dovoljenje.

V tej državi je uporaba dušilcev zvoka (*Schalldämpfer*) na strelnem orožju načeloma prepovedana. V 5. točki prvega odstavka 17. člena WaffG je namreč določeno, da je prepovedana nabava, uvoz, posedovanje, prepuščanje drugim osebam in nošenje strelnega orožja, ki je opremljeno z napravo za dušenje zvoka, pri čemer se prepoved nanaša tudi na samo tovrstno napravo. Odstavek 3b navedenega člena, ki je bil dodan z novelo, pa določa, da je imetnik veljavne lovske izkaznice (*Jagdkarte*) izvzet iz prepovedi nabave, uvoza, posedovanja, prepuščanja drugim osebam in nošenja dušilcev zvoka, če redno izvaja lov. Dušilce zvoka je treba hraniti enako kot strelno orožje. Če je imetniku lovske izkaznice le-ta odvzeta ali če preneha njena veljavnost, mora dušilec v šestih mesecih predati osebi, ki je upravičena do njegove uporabe. Do pretoka tega časa je uporaba dušilca še naprej dovoljena. Če pristojni urad na podlagi določenih dejstev ugotovi, da obstaja podlaga za domnevo, da lovec dejansko lova ne izvaja oziroma ga ne more izvajati, to ugotovi s posebnim aktom.

Iz brošure delovne skupine za civilno varnost (*ARGE Zivile Sicherheit*) pri Avstrijski gospodarski zbornici, ki predstavlja interesno združenje izdelovalcev orožja in streliva za civilno uporabo, so razvidne še nekatere spremembe in posebnosti, ki jih je prinesla novela WaffG v zvezi z implementacijo zadnje spremembe Direktive. Med drugim so te spremembe naslednje:

- kategoriji oziroma razreda orožja C in D se združita v enotno kategorijo C;
- predelava strelnega orožja ne pomeni, da se spremeni tudi njegova kategorija, izjemo pa predstavlja po letu 2016 onesposobljeno orožje, ki se uvrsti v kategorijo C;
- rekvizitno orožje (*Salutwaffen*), ki je bilo predelano iz pravega strelnega orožja in iz katerega se lahko izstreljujejo samo slepi naboji, ne glede na to dejstvo ostane v kategoriji, v kateri je bilo pred predelavo;
- pri negativnem rezultatu psihološkega testiranja je treba na novo testiranje čakati 6 mesecev, v primeru treh negativnih rezultatov pa se ponovno testiranje lahko opravi šele po 10 letih;

- pristojni organi za zagotavljanje javne varnosti lahko posamezniku izrečejo prepoved ravnanja z orožjem (*Waffenverbot*) v trajanju do 4 tednov;
- trgovci z orožjem morajo prijavljati sumljive transakcije v zvezi s strelivom, predvsem če gre za zelo velika naročila ali pa za visoke zneske v primeru gotovinskega plačila. Sum je podan tudi v primeru, če kupec noče predložiti svojega osebnega dokumenta. Obveznost prijave obstaja tudi v primeru, če ne pride do sklenitve posla. Namen te obveznosti je preprečevanje nelegalne preprodaje streliva;
- razširjen je tudi nabor podatkov, ki jih morajo trgovci z orožjem sporočiti centralnemu registru orožja (*Zentrales Waffenregister – ZWR*);
- za pridobivanje in posest strelnega orožja iz kategorije B je po noveli zahtevana minimalna starost 21 let;
- imetnik veljavne lovske izkaznice, ki ima tudi dovoljenje za nabavo in posest orožja (*Waffenbesitzkarte*), lahko med samim lovom, ki se izvaja v skladu z deželnimi predpisi, nosi orožje iz kategorije B.

2.2 Bolgarija

Direktiva (EU) 2017/853 je bila v tej državi implementirana 10. maja 2019 s sprejetjem Zakona o spremembah zakona o orožju, strelivu, eksplozivnih sredstvih in pirotehničnih proizvodih.⁹

Zakon v pretežni meri sledi zadnji spremembi Direktive, pogloblitve spremembe oziroma posebnosti glede na njene določbe pa so:

- kot strelno orožje se šteje tudi kopija orožja, izdelanega pred 31. decembrom 1900. Ne šteje pa se kot strelno orožje replika zgodovinskega orožja, ki ima sicer videz strelnega orožja, a je izdelano tako, da ne more izstreliti krogle ali izstrelka z delovanjem potisnega sredstva;
- razredi oz. kategorije orožja so se spremenili tako, da ni več kategorije D;
- nabava, hranjenje, nošenje in uporaba prepovedanega strelnega orožja iz kategorije A, njegovih pomembnih sestavnih delov in streliva pride v poštev samo v primeru zbirateljskih, izobraževalnih, raziskovalnih, kulturnih in zgodovinskih razlogov ter samo po pridobitvi z zakonom predpisanega dovoljenja;
- športni strelci lahko po pridobitvi predpisanega dovoljenja nabavljajo, hranijo, nosijo in uporabljajo polavtomatsko orožje, ki je sicer prepovedano in spada v kategorijo A. Natančneje, kot je določeno v 5. členu navedenega zakona, gre v tem primeru za avtomatsko strelno orožje, ki je bilo predelano v polavtomatsko strelno orožje, lahko pa tudi za kratkoceveno polavtomatsko strelno orožje, če je njegov del naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 20 nabojev, oziroma dolgoceveno polavtomatsko strelno orožje, če je njegov del naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 10 nabojev;
- določeni so dodatni pogoji za športne strelce, ki želijo pridobiti v prejšnji alineji navedeno orožje iz kategorije A ter ustrezno strelivo zanj. Med drugim mora prosilec pristojnemu organu predložiti potrdilo športne organizacije v skladu z določbami Zakona o telesni vzgoji in športu, da vsaj 12 mesecev pred vložitvijo prošnje izvaja streljanje in da orožje, za katerega nabavo prosi, ustreza zahtevam za določeno športno panogo, ki jih določa mednarodno in uradno priznana strelska športna zveza. Če prosilec prebiva v tujini, mora potrdilo izdati ustrezna tuja organizacija s področja športnega streljanja, zagotovljen pa mora biti tudi prevod v bolgarski jezik;

⁹ Закон за изменение и допълнение на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, брой: 37, от дата 7.5.2019 г. Dostopen je na spletni strani <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=137217>.

- v primerih nedovoljene nabave, nošenja ali uporabe nabojnikov s kapaciteto več kot 20 oz. 10 nabojev je v zakonu zagrožen ukrep začasnega preklica orožnega dovoljenja v trajanju do enega leta;
- orožna dovoljenja, izdana do uveljavitve navedenega zakona za orožje, ki po novem spada v kategorijo A,¹⁰ se priznavajo do poteka njihove veljavnosti. Posamezniki lahko zatem zaprosijo za izdajo novega dovoljenja, s katerim bodo lahko na istem orožju izvajali enake aktivnosti, vendar v okviru določb novega zakona;
- osebe, ki so do uveljavitve zakona registrirale plašilno in signalno orožje, ki ne izpolnjuje tehničnih zahtev po njegovih določbah, lahko to orožje še naprej hranijo, nosijo ali uporabljajo, vendar se lastništvo nad njim ne sme prenašati, razen v primeru dedovanja;
- trgovci, ki do uveljavitve zakona razpolagajo s plašilnim in signalnim orožjem, ki ne izpolnjuje tehničnih zahtev v skladu z njegovimi določbami, lahko s tem orožjem trgujejo le še do 31. decembra 2020 (ECPRD 4401).

2.3 Češka

Navedena zadnja sprememba Direktive iz leta 2017 še ni bila prenesena v češki pravni red. Čehi so ji v postopku sprejemanja namreč aktivno nasprotovali in so po njenem sprejetju sprožili postopek pred Evropskim sodiščem (ES) s predlogom, da se zadnja sprememba Direktive v celoti ali v delu razveljavi. Konec leta 2019 je sodišče zahtevo Češke zavrnilo¹¹. Še veljavna češka zakonodaja je manj stroga od ureditve po zadnji spremembi Direktive. Na Češkem ima večina imetnikov orožja orožje v posesti kot pravico do obrambe in varovanja premoženja. Zadnja sprememba Direktive je prej dovoljeno polavtomatsko orožje, ki je podobno orožju z avtomatskim mehanizmom za civilno uporabo (prejšnja kategorija B 7), prekvalificirala v prepovedano orožje (kategorija A), za katero se dovoljenje izda le v posebnih primerih. Enako velja za vse predelano polavtomatsko orožje (t.j. avtomatsko orožje, ki je bilo spremenjeno v polavtomatsko). Takega orožja, predelanega iz vojaškega, je na Češkem precej in se uporablja predvsem za samoobrambo in lov. Zadnja sprememba Direktive pa prepoveduje tudi nekatere vrste polavtomatskega dolgocevnega strelnega orožja (tj. strelno orožje, prvotno namenjeno streljanju z ramena), ki ga je prav tako na Češkem veliko (t.i. orožje za osebno obrambo).

Ker Evropska komisija ni pripravila predhodne študije o učinkih (*impact assessment*) zadnje spremembe Direktive, jo je naredilo češko notranje ministrstvo. Med drugim je opozorilo, da se utegne zgoditi, da bodo večje količine orožja, ki je zdaj legalno, izginile na črnem trgu in bodo še bolj dostopne za teroriste in kriminalce, kar pomeni veliko ogrožanje notranje varnosti. Češka študija je opozorila še na zmanjšanje obrambnih zmožnosti (zaradi negativnega učinka ureditve na manjše proizvajalce orožja), ogrožitev nacionalne kulture (uničenje zbirk zasebnih zbirateljev in muzejev), povečanje brezposelnosti (zmanjšanje proizvodnje in legalnega trgovanja), vpliv na lov in na negativen vpliv na državni proračun (Wikipedia 1).

Čehi so leta 2016 in 2019 začeli celo postopek za spremembo ustave, ki bi opredelila pravico do nošenja orožja. Prvi predlog je padel v Senatu. Drugega je predlagal senator in naj bi ga Senat podprl, vendar ni razvidno, da bi bil predlog spremembe Listine o temeljnih pravicah in svoboščinah sprejet (Wikipedia 2).

¹⁰ Lahko gre za predelano orožje, za polavtomatsko orožje z večjimi nabojniki (za več kot 20 oz. 10 nabojev) ali pa za dolgocevno strelno orožje, ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim koptom ali koptom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 centimetrov skupne dolžine, ne da bi pri tem izgubilo funkcionalnost.

¹¹ Več o tem gl. sporočilo za javnost ES:

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-12/cp190149en.pdf>. Sodba ES v slovenskem jeziku je dostopna na :

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=221244&mode=req&pageIndex=2&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=SL&cid=5801201>.

Kljub nasprotovanju zadnji spremembi Direktive je vlada pripravila spremembe Zakona o orožju in strelivu in jih je februarja 2018 posredovala v parlament, vendar ta predloga zakona še ni obravnaval. Čakali so namreč na odločitev Evropskega sodišča. Poleg tega notranje ministrstvo za leto 2022 načrtuje še naslednje spremembe, ki bodo v celoti spremenile in uskladile veljavno zakonodajo:

- nov zakon o orožju, ki bo v večjem delu implementiral zadnjo spremembo Direktive in bo temeljni zakon o orožju,
- nov zakon o strelivu, ki bo poseben zakon o ravnanju s strelivom,
- nov zakon o ravnanju z orožjem na področju notranje varnosti. Ta zakon naj bi prepovedal in sankcioniral ustanavljanje oboroženih skupin (raznih milic in drugih oboroženih grupacij, ki želijo promovirati svoja politična ali podobna prepričanja na oborožen način), uredil sistem učenja streljanja za zakonite imetnike orožja ter omogočil sprejem predpisa, ki bo omogočil uporabo orožja v določenih izrednih okoliščinah,
- zakon, ki bo spremenil še nekatere druge zakone.

Zakon, ki je trenutno v zakonodajni proceduri, bi moral začeti veljati že septembra 2018, zato je trenutno težko napovedati, kdaj bo zadnja sprememba Direktive res prenesena v nacionalni pravni red.

Predlog zakona ureja tale področja:

- pridobitev, posest in nošenje orožja in streliva,
- pravice in dolžnosti imetnika orožja in streliva,
- pogoje za izvoz, uvoz in tranzit orožja in streliva,
- evropsko dovoljenje za strelno orožje (*European firearms pass*),
- izdajanje dovoljenj za proizvodnjo, prodajo, popraviljanje, spreminjanje in onesposobitev (deaktivacijo) orožja in streliva ter za druge dejavnosti po zakonu,
- dejanja v zvezi z neeksplozivnimi bojnimi sredstvi,
- obratovanje strelišč in
- informacijske sisteme o evidencah imetnikov orožja, streliva in strelišč.

Sprememba predpisov bo predvidoma prinesla naslednje novosti:

- uvedena bo nova podkategorija prepovedanega orožja (kategorija A-I). Po še veljavnem zakonu je to orožje, za katerega je potrebno dovoljenje (kategorija B). Ta nova podkategorija bo vključevala prepovedane kategorije A6-A8 iz zadnje spremembe Direktive¹²,
- nova podkategorija orožja (kategorija C-I) – nekatero orožje, ki je zdaj v kategoriji D in ga ni treba prijaviti v skladu z veljavnimi predpisi, bo po novem v kategoriji C-I in bo treba prijaviti njegovo pridobitev ter ga registrirati. Kategorijo C-I in D orožja bodo lahko imeli starejši od 18 let s polno poslovno sposobnostjo brez dovoljenja (samo registracija),
- imetniki po novem prepovedanega orožja (kategorija A-I) ga bodo morali registrirati,
- ker zadnja sprememba Direktive po novem omejuje posest in uporabo polavtomatskega orožja z več kot 10 naboji (dolgocevno) in več kot 20 naboji (kratkocevno), je treba urediti postopek za pristojni organ češke policije. Kjer se bo izkazalo, da ima kdo v kategoriji B v lasti zmogljivejše nabojnike, bo treba dovoljenje preklicati in začasno odvzeti zadevno orožje;

¹² Zadnja sprememba Direktive določa takole: A6 je avtomatsko strelno orožje, ki je bilo predelano v polavtomatsko strelno orožje. A7 je polavtomatsko strelno orožje s centralno udarno iglo (kratkocevno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja ali dolgocevno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev). A8 je polavtomatsko dolgocevno strelno orožje (tj. strelno orožje, prvotno namenjeno streljanju z ramena), ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim kopitom ali kopitom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 cm skupne dolžine, ne da bi izgubilo funkcionalnost (t.i. Personal Defence Weapons ali PDW – posebej popularno na Češkem) in A9 vsako strelno orožje v tej kategoriji, ki je bilo predelano za streljanje s slepimi naboji ali rekvizitno in akustično orožje (t.i. *theatre firearms*).

- samo imetnik dovoljenja za orožje kategorije A ali A-I ima lahko nabojnik za tako orožje,
- pristojni organ Policije bo odvzel dovoljenje za posest in nošenje orožja B kategorije s strelivom s centralno udarno iglo (*weapons for ammunition with centre-fire*), če ima imetnik orožja v nelegalni posesti integriran velik nabojnik ali velik snemljiv nabojnik (*detachable high-capacity magazine*) za orožje kategorije A-I. V primeru odvzema dovoljenja, mora imetnik orožja iz kategorije B predati orožje Policiji v 10 dneh po dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja,
- veljali bosta dve pridobljeni pravici (t.i. *grandfathering provisions*):
 - imetnik dovoljenja za orožje na dan 13. 6. 2017 (začetek veljavnosti zadnje spremembe Direktive), ki po spremembi zakona sodi v kategorijo A-I, velja za zakonitega imetnika tega orožja v skladu s starim zakonom, vse od spremembe zakona dalje,
 - druga izjema velja za orožje, pridobljeno po zgoraj navedenem datumu in do spremembe zakona. Dovoljenje (izjema) se lahko za na novo prepovedano orožje izda po standardnem postopku po poteku veljavnega dovoljenja.
- Pridobitev orožja kategorije A-I bo možna na dva načina:
 - 1) Policija bo lahko po diskreciji podelila izjemo za nakup za zbiratelje, varnostne službe, za izobraževalne, kulturne, raziskovalne in zgodovinske namene. Pri tem presoja, ali bi posest takega orožja bila v nasprotju z javnim redom in varnostjo.
 - 2) Tako orožje se lahko kot izjema pridobi tudi po mnenju društva za športno streljanje.
- Veljavnost dovoljenj za orožje bo skrajšana z 10 na 5 let (vse po ECPRD 4401).

2.4 Estonija

Estonija je zadnjo spremembo Direktive implementirala z Zakonom o spremembi zakona o orožju, zakona o državnih taksah in zakona o strateških dobrinah (*Act on Amendments to the Weapons Act, the State Fees Act and the Strategic Goods Act*). Zakon je bil sprejet konec januarja 2020 in je začel veljati 1. 3. 2020.

Zakon ni prinesel večjih sprememb, saj je bila že obstoječa zakonodaja o orožju in strelivu dovolj stroga. Uvedel pa je strožje zahteve za zbiratelje orožja in za športno streljanje, ker je to zahtevala zadnja sprememba Direktive. Med pomembnejšimi spremembami je spremenjena kategorizacija orožja, vključitev ureditve o nabojnikih in omejitve rabe nekaterih vrst orožja in nabojnikov (ECPRD 4401).

Kot izhaja iz sporočila za javnost po opravljeni prvi obravnavi zakona v parlamentu, je orožje razvrščeno v tri kategorije A, B in C glede na to, kako nevarno je. To pa ne spreminja dosedanjih načel zakona o tem, katero orožje je dovoljeno za civilne namene, katerega trgovina je omejena in katero je prepovedano za civilne namene. Ta razdelitev je zlasti pomembna pri prečkanju estonske meje, saj opredeljuje, kakšen dokument je treba imeti na poti. Sprememba se nanaša predvsem na lovske aktivnosti, saj je doslej zadostovalo Evropsko dovoljenje za strelno orožje brez posebnega dovoljenja, po novem pa bo to možno le za orožje v kategoriji C. Za prečkanje meje z orožjem iz kategorije B bo treba pridobiti predhodno dovoljenje namembne države in enkratno dovoljenje (*one-off authorisation*) estonske mejne policije (*Police and Border Guard Board*) za izvoz orožja. Spreminjajo se tudi pravila za potovanje znotraj EU z deaktiviranim orožjem, saj bo po novem potrebno dovoljenje za začasen ali trajen izvoz. Zakon pa je uredil tudi nabojnike, kar doslej ni bilo urejeno. Uvedel je strožje pogoje za polavtomatsko orožje z zmogljivejšimi nabojniki, za več kot 20 nabojev za kratkocevno orožje in za več kot 10 nabojev za dolgocevno orožje. Tako orožje bo odslej prepovedano za namene samoobrambe in varovanja lastnine. Pri športnem streljanju pa se uvaja razlikovanje med nabojniki z večjo kapaciteto in običajnimi nabojniki. Primerljivo bo veljalo tudi za streljanje v tarčo. Dopolnjuje se opredelitev organizacije za

športno streljanje, športnega strelskega kluba in zahteve zanje. Spreminjajo se tudi zahteve za zbiralce orožja in se usklajujejo z zadnjo spremembo Direktive. Sporočilo za javnost izrecno ne omenja nobenih odstopanj od zadnje spremembe Direktive (vse po spletni strani estonskega parlamenta).

2.5 Finska

Na Finskem sta lov in športno streljanje zelo priljubljena, okoli 300.000 prebivalcev ima lovsko dovoljenje in okoli 34.000 ljudi je včlanjenih v strelske klube. Imajo tudi okoli 1500 licenciranih zbirateljev orožja. Veliko rezervistov ima svoje polavtomatsko orožje (povzeto po Wikipediji 3).

Finska je zadnjo spremembo Direktive implementirala s spremembo Zakona o orožju (Firearms Act 1/1998) in spremembo še sedmih drugih predpisov, med njimi Zakona o prostovoljni nacionalni obrambi (*Act on Voluntary National Defence*). Implementacija zadnje spremembe Direktive pa je bila večinoma izvedena s spremembo Zakona o orožju iz junija 2019, ki je začela veljati 15. 7. 2019. Hkrati so začele veljati spremembe izvedbenih pravil tega zakona. Nekoliko kasneje bodo uveljavljene spremembe predpisov o sistemih za informacije o orožju (ECPRD 4401).

Že v postopku sprejemanja sprememb zakona o orožju je vlada zagotovila, da ne bodo po nepotrebnem omejevali dejavnosti rezervistov, lovcev, športnih strelcev in zbirateljev. Zaradi interesa nacionalne obrambe bo omogočeno, da bodo rezervistom podaljšali veljavnost dovoljenja za orožje z večjimi nabojniki, ki je po zadnji spremembi Direktive prepovedano. Pod določenimi pogoji bodo lahko to po novem prepovedano orožje kasneje pridobili tudi aktivni rezervisti. Izboljšana pa bo tudi sledljivost orožja in nadzor nad trgovino z njim, kar bo vplivalo na večjo notranjo varnost (sporočilo za javnost 45/2018 z dne 4. 5. 2018).

Spremenjena je bila kategorizacija orožja. Tisto, kar je prej sodilo v kategorijo B in je bilo dovoljeno (npr. polavtomatsko orožje), bo po novem prepovedano. Finska je izkoristila izjeme, ki jih omogoča zadnja sprememba Direktive, za nacionalno varnost, za muzeje, zbiratelje in za streljanje v tarčo. Kategorija A orožja je tako dovoljena za strelsko usposabljanje za vojaško pripravljenost. Tako je dovoljenje za kategorijo A orožja dobilo Združenje za usposabljanje za nacionalno obrambo (*National Defence Training Association of Finland*) za vojaško usposabljanje. Tudi rezervisti in društva za športno streljanje bodo lahko imeli dovoljenje za to kategorijo orožja za učenje športnega streljanja. Posamezni rezervisti bodo lahko imeli dovoljenje za orožje kategorije A, ki je nujno za njihovo dejavnost. Strelci v tarčo pa bodo lahko imeli dovoljenje za polavtomatsko orožje z nabojniki z večjo kapaciteto, in sicer za kratkocevno in dolgocevno polavtomatsko orožje. Ne more pa se dobiti dovoljenja za najbolj nevarno orožje (eksploziva ali spremenjeno avtomatsko orožje). Spremenjeni so bili preklic dovoljenj (tudi diskrecijski), poostren nadzor nad internetno prodajo orožja, saj se bo preverjala identiteta kupca in veljavnost njegovih dovoljenj. Imetniki orožja bodo morali obvestiti policijo, če ga bodo komu posodili za dlje kot 30 dni (sporočilo za javnost 114/2018 z dne 19. 10. 2018).

Za nabojnike z večjo kapaciteto v polavtomatskem strelnem orožju je potrebno dovoljenje. To pa ne velja za nabojnike za orožje, ki je bilo prvič proizvedeno pred letom 1946 in ki se ga ne more spremeniti v avtomatsko orožje (npr. *Suomi KP/-31 Submachine gun*, *Emma light machine gun*). Dovoljenje tudi ni potrebno za nabojnike, ki so bili trajno onesposobljeni ali njihova zmogljivost trajno omejena (sporočilo za javnost 21/2019 z dne 20. 3. 2019).

Dodatna pojasnila so dostopna na spletni strani finske policije, kjer je pojasnjeno, da sprememba zakonodaje od večine obstoječih imetnikov dovoljenj za orožje ne bo zahtevala nobenih aktivnosti. Večinoma tudi ne bo sprememb za bodoče prosilce dovoljenj. Razen nekaterih izjem bodo dovoljenja, izdana pred spremembo zakona, ostala veljavna.

Spremenjena je kategorija A, saj so ji dodane nekatere vrste orožja (smiselno kategorije A6 do A8 zadnje spremembe Direktive). Če je bilo to orožje pridobljeno pred 12. 6. 2017, ostane obstoječe dovoljenje veljavno do njegovega poteka brez vsake aktivnosti imetnika. Dovoljenje vključuje posest ali pridobitev visoko zmogljivih nabojnikov. Če pa je bilo orožje

pridobljeno po tem datumu in želi imetnik ohraniti visoko zmogljive nabojnike, je moral najkasneje do 14. 1. 2020 (6 mesecev po uveljavitvi zakona) ponovno zaprositi za dovoljenje v skladu s pogoji iz novega zakona. Za prehodni čas se bodo dovoljenja izdajala brez stroškov, staro dovoljenje pa bo veljalo za ves čas postopka do izdaje novega (v tem času bo lahko prosilec izpolnil pogoj, da je član strelskega društva eno leto). Če v tem prehodnem času prosilec ne zaprosi za novo dovoljenje, bo staro glede visokozmogljivega nabojnika poteklo. Lastnik pa lahko orožje še naprej uporablja z navadnim (manjšim) nabojnikom. V roku enega leta po uveljavitvi zakona je treba obnoviti vsa dovoljenja za trgovino z orožjem, ki so bila izdana pred 1. 1. 2010. Potrebno bo tudi dovoljenje za komercialno izposajo, skladiščenje in izmenjavo strelnega orožja in njegovih delov (spletna stran finske policije).

2.6 Francija

Francija je zadnjo spremembo Direktive implementirala s spremembo številnih zakonov februarja 2018, predvsem Zakona o notranji varnosti in Zakona o obrambi. Sprejeta pa je bila tudi Uredba o režimu proizvodnje, trgovine, nakupa in posesti orožja.

Spremembe se nanašajo na:

- ukinitvev kategorije D strelnega orožja, za katero je zadostovala enostavna registracija. Vse to orožje zdaj sodi vsaj v kategorijo C, za katerega je potrebna prijava (*déclaration*), z izjemo zgodovinskega orožja in njegovih replik,
- nekatere vrste orožja (polavtomatsko orožje in avtomatske oz. jurišne puške¹³), za katero je bilo doslej potrebno dovoljenje, so prepovedane. Izjeme so predvidene za športno streljanje in za zasebno varovanje,
- internetno prodajo orožja, za katero bo treba pred dobavo preveriti istovetnost kupca, in na prodajo med zasebniki (strokovnjak bo moral preveriti istovetnost kupca in preveriti, da mu ni bila izrečena prepoved posedovanja orožja),
- trgovci z orožjem bodo imeli možnost, da zavrnejo prodajo orožja ali streliva, če se jim bo zdela sumljiva (ECPRD 4401).

2.7 Hrvaška

Na Hrvaškem je bila Direktiva (EU) 2017/853 implementirana s sprejetjem Zakona o nabavi in posedovanju orožja državljanov,¹⁴ ki je začel veljati dne 1. 11. 2018.

Zakon v prvem odstavku 7. člena določa, kaj spada med prepovedano orožje. Med drugim je v to kategorijo uvrščeno ognjeno strelno orožje s središčno udarno iglo, in sicer:

- kratko orožje, ki omogoča izstreljevanje več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja, če nabojnik lahko sprejme več kot 20 nabojev in je vgrajen v orožje ali pa je zamenljiv;
- dolgo orožje, ki omogoča izstreljevanje več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja, če nabojnik lahko sprejme več kot 10 nabojev in je vgrajen v orožje ali pa je zamenljiv (7. točka).

Pred uveljavitvijo navedenega zakona je bil na Hrvaškem v veljavi Zakon o orožju,¹⁵ ki pa v okviru prepovedanega orožja kategorije A v 6. členu ni vseboval pravil glede števila nabojev v nabojniku.

¹³ Fr.: *fusils d'assaut*.

¹⁴ Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 94/2018). Dostopen je na spletni strani <https://www.zakon.hr/z/1161/Zakon-o-nabavi-i-posjedovanju-oru%C5%BEja-gra%C4%91ana>. V letu 2020 je bil zakon spremenjen (NN 42/2020) zaradi spremenjenih razmer v zvezi s pandemijo, in sicer samo glede rokov za podaljšanje orožnih listin.

V tej državi se glede strelnega orožja, ki je bilo razvrščeno v razred B in zakonito nabavljeno in registrirano pred 13. junijem 2017, niso odločili za rešitev iz 7. člena zadnje spremembe Direktive (odstavek 4a.), torej za potrjevanje, obnavljanje ali podaljšanje dovoljenj, izdanih za polavtomatsko orožje, po novem razvrščeno v točko 6, 7 ali 8 razreda A.

V navedenem zakonu ni nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za orožje iz kategorije A.

Kar se tiče kategorizacije orožja v hrvaškem zakonu, velja še omeniti, da so v njem za razliko od nekaterih drugih držav obdržali tudi kategorijo D, in sicer orožje, ki ga ni treba prijaviti. V to kategorijo spadajo: strelski loki, električni paralizatorji, razpršilci dovoljenih neškodljivih snovi, hladno orožje ter orožje, iz katerega se s pomočjo stisnjenega zraka izstreljujejo kroglice za airsoft ali kroglice z barvo za paintball. Kljub temu da navedenega orožja ni treba prijaviti, pa je nekatere kose v primeru iznosa iz države vseeno treba prijaviti mejni policiji (ECPRD 4401).

Zakon o nabavi in posedovanju orožja državljanov določa starostno mejo 21 let za nabavo orožja, pri čemer so izjeme policisti, vojaške osebe, pripadniki sodne policije, nekaterih drugih državnih organov in varnostniki, ki so upravičeni do posedovanja in nošenja orožja po posebnih predpisih, poleg tega pa so izjeme še člani športnih strelskih klubov, ki aktivno sodelujejo na tekmovanjih, ter osebe z opravljenim lovskim izpitom. Vse navedene kategorije oseb morajo za posedovanje in uporabo orožja dopolniti 18 let starosti (ECPRD 4401).

2.8 Irska

Irska je zadnjo spremembo Direktive implementirala 1. septembra 2019 z Uredbo št. 420/2019 o pridobivanju in posesti orožja.¹⁵

Nekatere spremembe, ki jih zahteva zadnja sprememba Direktive, so v irski zakonodaji že obstajale pred tem, npr. glede replik strelnega orožja. Navedeni irski predpis je tehnični predpis, ki spreminja številne druge predpise. Spremembe se nanašajo na:

- definicije, ki jih predpis usklajuje z zadnjo spremembo Direktive,
- zahteve zadnje spremembe Direktive o označevanju strelnega orožja. Minimalna globina označbe je 0,04 mm za orožje, proizvedeno v ali uvoženo v EU po 14. 9. 2018. Predpis navaja, kateri so sestavni deli orožja, ki morajo biti označeni. Označbe morajo biti jasne, trajne in enkratne (*unique*) ter morajo označiti vse bistvene sestavne dele orožja,
- nove zahteve o hrambi streliva, prevozu orožja in streliva, na dovoljenja za imetnike orožja, mlajše od 18 let, ter na omejitve nabave nekaterih vrst nabojnikov (*loading devices*). Ko se orožje ne uporablja, mora biti strelivo shranjeno ločeno v zaklenjenem zaboju (*receptacle*). Smiselno enako velja za njegov prevoz, med katerim se orožja ne sme videti. Po novem so prepovedani nabojniki (*magazine*) z več kot 20 (kratkocevno orožje) oz. 10 naboji (dolgocevno orožje),
- nove zahteve o označevanju orožja in njegovih bistvenih sestavnih delov, če so bili proizvedeni ali uvoženi na Irsko,
- spremenjeno kategorizacijo orožja iz A in B kategorije, kot to izhaja iz zadnje spremembe Direktive. Prepovedano je avtomatsko orožje, ki je bilo spremenjeno v polavtomatsko,

¹⁵ *Zakon o oružju* (NN 63/07, 146/08 in 59/12). Osnovna verzija je dostopna na spletni strani https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_63_1959.html.

¹⁶ *S.I. No. 420/2019 - European Communities (Acquisition and Possession Of Weapons And Ammunition) (Amendment) Regulations 2019*, ki je dostopna na: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2019/si/420/made/en/print>.

nadalje polavtomatsko kratkocevno orožje z nabojniki za več kot 20 nabojev, polavtomatsko dolgocevno orožje z nabojniki za več kot 10 nabojev in pa polavtomatsko dolgocevno strelno orožje, ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim kopitom ali kopitom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 cm skupne dolžine. Prehodno obdobje se je za ta del predpisa izteklo 29. 2. 2020. Po tem roku bo treba velike nabojnike odstraniti oz. uničiti, prepovedano orožje pa predati policiji (ECPRD 4401 in spletna stran Ministrstva za pravosodje).

2.9 Italija

Direktiva (EU) 2017/853 je bila implementirana z Zakonsko uredbo št. 104,¹⁷ ki je stopila v veljavo 14. 9. 2018. S to zakonsko uredbo so se spremenile in dopolnile določbe skupaj devetih predpisov, od katerih je najstarejše in najpomembnejše Enotno besedilo zakonov o javni varnosti, odobreno s Kraljevo uredbo št. 773 z dne 18. junija 1931 (TULPS).¹⁸

Navedena zakonska uredba poleg ostalih predpisov spreminja tudi Zakon iz leta 1975, ki ureja nadzor nad orožjem, strelivom in eksplozivnimi sredstvi.¹⁹ V 2. členu navedenega zakona se je spremenilo število nabojev v prepovedanem orožju. Po novem je namreč določeno, da je (razen za vojaško orožje ali za orožje, namenjeno izvozu) prepovedano izdelovanje, uvažanje in prodaja mdr. polavtomatskega orožja, ki ima pritrjene ali zamenljive nabojnike z več kot 10 nabojev (velja za dolgo orožje) oziroma z več kot 20 nabojev (velja za kratko orožje). Poleg tega so izrecno prepovedani tudi vsi tovrstni nabojniki. Pred sprejemom zakonske uredbe v letu 2018 je bila ta določba nekoliko drugačna, in sicer so bili prepovedani nabojniki z več kot 5 nabojev (za dolgo orožje) oziroma z več kot 15 nabojev (za kratko orožje).

V petem odstavku 12. člena zakonske uredbe iz leta 2018 je določeno, da za vse tiste, ki so na dan 13. junija 2017 (dan uveljavitve Direktive (EU) 2017/853) zakonito posedovali orožje iz četrtega odstavka tega člena, torej prepovedano strelno orožje in nabojnike iz točk 6 in 7 Priloge 1 zadnje spremembe Direktive (tudi polavtomatsko orožje z nabojniki, ki lahko vsebujejo večje število nabojev), še naprej velja prejšnja ureditev.

V prehodnih in končnih določbah zakonske uredbe (12. člen) je med drugim v četrtem odstavku določeno, da je od dneva, ko stopi v veljavo (torej od 14. 9. 2018) dovoljena nabava in posedovanje orožja iz točk 6 in 7 Priloge 1 zadnje spremembe Direktive športnim strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze, priznane s strani italijanskega olimpijskega komiteja, nadalje strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze drugih držav članic EU, članom državne zveze za streljanje v tarčo ter članom amaterskih združenj za streljanje v tarčo, ki so včlanjena v italijanski olimpijski komite.

Športni strelci torej lahko nabavljajo ali posedujejo naslednje orožje v skladu z zadnjo spremembo Direktive:

- avtomatsko strelno orožje, ki je bilo predelano v polavtomatsko strelno orožje (6. točka Priloge 1 zadnje spremembe Direktive) in

¹⁷ *Decreto legislativo 10 agosto 2018, n. 104; Attuazione della direttiva (UE) 2017/853 del Parlamento europeo e del Consiglio, del 17 maggio 2017, che modifica la direttiva 91/477/CEE del Consiglio, relativa al controllo dell'acquisizione e della detenzione di armi.* Dostopno prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

¹⁸ *Testo unico delle leggi di pubblica sicurezza approvato con Regio decreto 18 giugno 1931, n. 773.* Dostopno prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

¹⁹ *Legge 18 aprile 1975, n. 110; Norme integrative della disciplina vigente per il controllo delle armi, delle munizioni e degli esplosivi.* Dostopen je prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

- kratkoceavno polavtomatsko strelno orožje s centralno udarno iglo, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja, če je del tega strelnega orožja naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 20 nabojev, oziroma dolgoceavno polavtomatsko strelno orožje s centralno udarno iglo, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja, če je del tega strelnega orožja naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 10 nabojev (7. točka Priloge 1 zadnje spremembe Direktive).

Poleg tega lahko športni strelci nabavljajo in posedujejo tudi nabojnike za večjo količino nabojev.

2.10 Latvija

V Latviji so zadnjo spremembo Direktive že v celoti prenesli v nacionalni pravni red, in sicer največ s spremembo Zakona o ravnanju z orožjem, poleg tega pa še s petimi vladnimi uredbami:

- Uredba o ravnanju z orožjem in strelivom,
- Uredba o dovoljenjih za orožje in o njegovi deaktivaciji,
- Uredba o postopkih za izdajo dovoljenj za trgovanje z orožjem in strelivom,
- Uredba o postopkih za označevanje orožja, njegovih bistvenih sestavnih delov in streliva, visokoenergetskega pnevmatskega orožja (*High-Energy Pneumatic Weapons*), plinskega orožja (*gas weapons*) in signalnega orožja,
- Uredba o postopkih za izdajo dovoljenj za deaktivacijo orožja in visokoenergetskega pnevmatskega orožja.

Na splošno niso predpisali strožjih pogojev, kot so predvideni z zadnjo spremembo Direktive. Le nekaj nacionalnih določb je strožjih, npr. za označevanje visokoenergetskega pnevmatskega orožja, plinskega ter signalnega orožja, da bi tako zagotovili njegovo sledljivost (ECPRD 4401).

2.11 Nemčija

V Nemčiji je bil Zakon o orožju (*WaffG*)²⁰ noveliran s Tretjim zakonom o spremembah in dopolnitvah orožne zakonodaje (*Drittes Waffenrechtsänderungsgesetz - 3. WaffRÄndG*). Novela, ki je bila sprejeta predvsem zaradi implementacije Direktive (EU) 2017/853, je bila v uradnem listu objavljena 19. februarja 2020 in je bila deloma uveljavljena naslednji dan, torej 20. februarja, v preostalem delu pa bo stopila v veljavo šele 1. septembra 2020.

V četrtem odstavku 1. člena *WaffG* je določeno, da se celotna materija v zvezi z opredelitvijo pojmov nahaja v prilogi št. 1 (*Anlage 1*) tega zakona. V oddelku št. 3 navedene priloge je določena uvrstitev strelnega orožja in streliva v kategorije od A do C v skladu z evropsko zakonodajo. V kategoriji A (prepovedano orožje) je z novelo (3. *WaffRÄndG*) mdr. dodana tudi točka 1.7, ki določa, da med prepovedano orožje spada polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, in sicer:

- kratko strelno orožje, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 21 streliv, vgrajeni ali snemljivi nabojnik pa lahko sprejme več kot 20 nabojev (podtočka 1.7.1) in

²⁰ *Waffengesetz (WaffG)*. Dostopen je na spletni strani http://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/WaffG.pdf. V času izdelave tega besedila še ni bil dostopen čistopis zakona, zato smo podatke pridobili iz objave 3. *WaffRÄndG* v nemškem uradnem listu na spletni strani https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav#_bgbl_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s0166.pdf%27%5D_1582893880317.

- dolgo strelno orožje, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 11 strellov, vgrajeni ali snemljivi nabojnik pa lahko sprejme več kot 10 nabojev (podtočka 1.7.2).

Pred sprejetjem novele WaffG glede števila nabojev v nabojniku v okviru kategorije A ni bilo posebnih pravil.

Prehodne določbe novele (osemnajsti odstavek noveliranega 58. člena) omogočajo imetnikom še nadaljnje posedovanje določenih vrst sicer prepovedanega strelnega orožja (v zvezi z večjim številom nabojev v nabojniku), če je bilo to orožje pridobljeno pred uveljavitvijo Direktive (EU) 2017/853, torej pred 13. junijem 2017. Za tovrstno orožje, ki je bilo pridobljeno po navedenem datumu, velja možnost prijave oziroma oddaje orožja do 1. septembra 2021.

Novela WaffG sicer vsebuje nekatere spremembe 14. člena tega zakona, ki govori o nabavi in posesti strelnega orožja in streliva športnih strelcev, vendar med temi spremembami ni nobene take, ki bi jim po novem omogočala tudi nabavo in posest prepovedanega orožja kategorije A iz razloga ukvarjanja s strelskim športom.

V noveliranem devetem odstavku 13. člena WaffG je določeno, da je uporaba dušilcev zvoka dovoljena izključno skupaj z orožjem, ki je namenjeno za lov in mora biti dolgocevnno ter s centralnim vžigom naboja. Uporaba je dovoljena le v okviru samega lova ali vadbenega streljanja. Sicer pa za pridobitev dušilca zvoka veljajo smiselno enaka pravila in omejitve kot za samo strelno orožje.

Tretji zakon o spremembah in dopolnitvah orožne zakonodaje (3. WaffRÄndG) je poleg Zakona o orožju (WaffG) v manjši meri noveliral tudi Zakon o registru orožja (NWRG).²¹

Pomembnejše spremembe WaffG so še:

- organi, ki so pristojni za izdajo orožnih listin, morajo redno opravljati poizvedbe pri krajevno pristojnih uradih za varstvo ustavne ureditve, če morda obstajajo kakšni dvomi o zanesljivosti posameznih prosilcev. Pri tem se štejejo »sovražniki ustave« v skladu s kriteriji v tem zakonu (npr. prizadevanje za protiustavne cilje, članstvo v določenih organizacijah oziroma njihovo podpiranje) po pravilu za nezanesljive;
- poleg tega morajo pristojni organi redno (npr. na 5 let) preverjati, če še obstajajo potrebe za izdano orožna dovoljenja na splošno in posebej tudi za športne strelce;
- tudi ohišje strelnega orožja se šteje za pomemben sestavni del in se ga ne more obravnavati ločeno od tega orožja;
- prvič je definiran »vodilni pomemben sestavni del« (*führendes wesentliches Teil*) strelnega orožja; prvenstveno gre za ohišje, vendar pa so to lahko v skladu s podrobnejšimi pravili v noveli tudi drugi sestavni deli. Z zamenjavo vodilnega pomembnega sestavnega dela ugasne tudi prvotno orožno dovoljenje;
- določeni so strožji pogoji glede obveznosti prijave strelnega orožja pristojnim organom z namenom zagotovitve njegove popolne sledljivosti. Pri strelnem orožju, njegovih enakovrednih sestavnih delih, dušilcih zvoka in pri onesposobljenem strelnem orožju je treba pristojnim organom prijaviti v glavnem dejstva, kot so: nakup, izguba, najdba, dedovanje, odstop drugi osebi, izdelava, predelava, uničenje in onesposobitev. K prijavi niso zavezani samo imetniki orožja, pač pa tudi izdelovalci in trgovci. S tem v zvezi se spremeni tudi Zakon o registru orožja, kateremu pristojni organi odstopajo svoje podatke;
- določeni so bili tudi strožji pogoji za ravnanje z rekvizitnim in dekorativnim orožjem. Rekvizitno orožje (*Salutwaffen*) je kljub temu da se iz njega lahko izstreljujejo samo slepi naboji, uvrščeno v isto kategorijo, v kateri je bilo pred predelavo in je treba dobiti dovoljenje za ravnanje z njim, pri čemer so v zakonu določene nekatere olajšave.

²¹ Gesetz zur Errichtung eines Nationalen Waffenregisters (Nationales-Waffenregister-Gesetz - NWRG). Dostopen je na spletni strani <https://www.gesetze-im-internet.de/nwrg/NWRG.pdf>.

Dekorativno orožje pa je trajno onesposobljeno bivše pravo strelno orožje, ki ne izstreljuje nabojev. Tudi to orožje sedaj spada pod režim v Zakonu o orožju;

- po novem je lovcem, ki imajo veljavno lovsko izkaznico, dovoljeno tudi pridobivanje in uporaba naprav za nočno gledanje;
- določene so še nekatere dodatne omejitve za pridobitev orožja za športne strelce²² (ECPRD 4401).

2.12 Portugalska

Na Portugalskem so Direktivo (EU) 2017/853 implementirali v letu 2019 z novelo zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva. Z istim aktom sta bila sicer novelirana še dva predpisa s področja delovanja občinske policije oz. mestnega redarstva.²³ Novela je začela veljati 180 dni po objavi v uradnem listu (*Diário da República*), in sicer 24. januarja 2020.

V drugem odstavku leta 2019 noveliranega 3. člena Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva je pri prepovedanem orožju kategorije A dodano večje število novih točk, ki opredeljujejo prepovedana orožja, med drugim tudi:

- točka ag), ki govori o kratkem polavtomatskem orožju s centralnim vžigom naboja, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 21 streliv, pri čemer vgrajeni ali snemljivi nabojnik lahko sprejme več kot 20 nabojev, ter
- točka ah), ki govori o dolgem polavtomatskem orožju s centralnim vžigom naboja, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 11 streliv, pri čemer vgrajeni ali snemljivi nabojnik lahko sprejme več kot 10 nabojev.

Pred sprejetjem te novele na Portugalskem ni bilo posebnih pravil glede števila nabojev v nabojniku v okviru orožja iz kategorije A.

Člen 112.º-A noveliranega zakona določa, da se lahko orožje, ki ga novi zakon uvršča v drugo kategorijo kot prej, uporablja in hrani samo pod pogoji, določenimi v novem zakonu. Če imetnik prekategoriiranega orožja le-tega ne more uporabljati v skladu z zakonom, ima na voljo rok 6 mesecev, da ga proda ali deaktivira, sicer se razglasi za izgubljeno v korist države, kar pomeni, da ga država lahko odvzame.

Novela v petem odstavku 4. člena določa, da se športnim strelcem lahko dovoli nabava, posedovanje, uporaba in nošenje orožja ter dodatkov k orožju, pri čemer gre za prepovedano orožje kategorije A iz drugega odstavka 3. člena zakona. To dovoljenje se nanaša na naslednje točke:

- ad) nabojniki, ki se lahko pritrdijo na polavtomatsko ali repetirno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko vsebujejo več kot 20 nabojev (kratko orožje) oziroma več kot 10 nabojev (dolgo orožje);

²² Pri čemer v Nemčiji športni strelci tako ali tako ne morejo pridobiti prepovedanega orožja iz kategorije A.

²³ *Lei n.º 5/2006 - Diário da República n.º 39/2006, Série I-A de 2006-02-23; Regime jurídico das armas e suas munições.* Dostopen je na spletni strani: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/57453375/202002211032/57453560/exportPdf/normal/1/cacheLevelPage?LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=diploma.

Novela pa ima naslednji naziv: *Lei n.º 50/2019 de 24 de julho; Sexta alteração à Lei n.º 5/2006, de 23 de fevereiro, que aprova o regime jurídico das armas e suas munições, transpondo a Diretiva (UE) 2017/853 do Parlamento Europeu e do Conselho, de 17 de maio de 2017, primeira alteração à Lei n.º 19/2004, de 20 de maio, sobre a revisão da lei quadro que define o regime e forma de criação das polícias municipais, e primeira alteração ao Decreto -Lei n.º 239/2009, de 16 de setembro, que estabelece os direitos e os deveres dos agentes de polícia municipal.* Dostopna je na spletni strani: <https://dre.pt/application/file/a/123437134>.

- af) kratko polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki ima videz avtomatskega strelnega orožja;
- ag) in ah) – polavtomatsko orožje, nabojniki z več kot 20 oz. 10 naboji (glej zgoraj);
- ai) dolgocevno strelno orožje, ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim kopitom ali kopitom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 centimetrov skupne dolžine, ne da bi izgubilo funkcionalnost.

Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati športni strelci, podrobno določa Zakon 42/2006.²⁴ Med drugim so v njem določbe glede obveznega članstva v strelskih organizacijah, priznanih s strani portugalskega olimpijskega komiteja, glede obvezne udeležbe na strelskih tekmovanjih itd.

Osnovni Zakon iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva med definicijami v 2. členu opredeljuje dušilec zvoka (*silenciador*) kot napravo, ki se namesti na ustju cevi z namenom odprave ali zmanjšanja zvoka, ki nastane pri streljanju. V 3. členu se med prepovedanim orožjem kategorije A nahajajo tudi vsi dušilci zvoka. Novela iz leta 2019 pa dopolnjuje opredelitev prepovedanega orožja oziroma naprave, in sicer določa, da so prepovedani samo tisti dušilci in moderatorji zvoka, ki bodisi niso homologirani ali pa zadušijo več kot 50 dB zvoka. Iz navedenega izhaja, da prepoved dušilcev zvoka ni več popolna.

Na splošno je zakonska novela iz leta 2019 usmerjena v omejevanje količine orožja v lasti državljanov. Poleg tega so se z njo okrepili nadzorni mehanizmi za zagotovitev izpolnjevanja ustreznih fizičnih in psiholoških pogojev za posedovanje ter nošenje strelnega orožja. Omejeno je število kosov orožja, ki ga lahko nabavi posameznik, poostreni pa so tudi pogoji za hrambo orožja, da bi se s tem preprečila njegova kraja (ECPRD 4401).

2.13 Romunija

Direktiva (EU) 2017/853 je bila v teh državi implementirana s sprejetjem Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 o spremembah in dopolnitvah Zakona št. 295/2004 o režimu orožja in streliva.²⁵ Zakon je bil 1. novembra 2019 objavljen v uradnem listu (*Monitorul Oficial*) in je pričel veljati takoj.

Zadnja sprememba Direktive je bila v pravni red te države prenesena brez kakih pomembnejših odstopanj (ECPRD 4401).

Podobno kot v drugih prikazanih državah tudi v Romuniji priloga Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 v kategorijo A, ki obsega prepovedano strelno orožje, po novem mdr. uvršča polavtomatsko orožje s centralnim vžigom naboja, ki ima pritrjene ali zamenljive nabojnike z več kot 10 nabojev (dolgocevno orožje) oziroma z več kot 20 nabojev (kratkocevno orožje). Pred sprejetjem navedenega zakona za orožje, ki je uvrščeno v kategorijo A, ni bilo posebnih pravil glede količine nabojev v nabojnikih.

V členu IV navedenega zakona je tudi določeno, da morajo osebe, ki posedujejo določeno orožje iz kategorije A (mdr. polavtomatsko orožje z večjimi nabojniki in same nabojnike), v 3

²⁴ *Lei n.o 42/2006 de 25 de Agosto Estabelece o regime especial de aquisição, detenção, uso e porte de armas de fogo e suas munições e acessórios destinadas a práticas desportivas e de colecionismo histórico-cultural.* Dostopen je na spletni strani <https://dre.pt/application/conteudo/540663>.

²⁵ *Lege nr. 196 din 31 octombrie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor.* Dostopen je na spletni strani <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/219433>. Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva pa je v ažurirani verziji dostopen na spletni strani <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/219212>.

mesecih od uveljavitve tega zakona oddati to orožje in nabojnike pristojnim organom. Možna je samo še predelava ali deaktiviranje tega orožja.

Po pregledu vsebine Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 o spremembah in dopolnitvah Zakona št. 295/2004 ni bilo mogoče najti nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za katerokoli prepovedano strelno orožje iz kategorije A.

2.14 Španija

V tej državi še niso implementirali zadnje spremembe Direktive, vendar je zadevni postopek v teku. Načrtovana je namreč sprememba kraljevega odloka št. 137/1993 z dne 29. januarja 1993 o sprejetju uredbe o strelnem orožju.²⁶ Ta pravni akt ureja izdelavo, shranjevanje, trgovanje, nakup, posest in uporabo strelnega orožja v Španiji. Datum uveljavitve navedene spremembe, katere poglobilni namen je torej prenos zadnje spremembe Direktive v španski pravni red, je še negotov, postopek pa je bil upočasnen zaradi volitev in daljšega oblikovanja nove vlade v lanskem letu ter tudi zaradi aktualnih razmer v zvezi s pandemijo v letošnjem letu. Dokončna implementacija zadnje spremembe Direktive se pričakuje v najkrajšem možnem času (ECPRD 4401).

Po oceni španskega notranjega ministrstva implementacija zadnje spremembe Direktive ne bo prinesla večjih reform orožne zakonodaje, saj je bila večina rešitev že prej vključena v špansko zakonodajo. Glede na mnenje ministrstva bi se lahko celo ugotovilo, da je bila španska ureditev tega področja ključna referenca in model za oblikovanje zadnje spremembe Direktive, saj se je poudarjala učinkovitost in uravnoteženost normativnega okvira te države glede omogočanja posedovanja in uporabe strelnega orožja, ne da bi se pri tem zanemarila nadzor nad njim in izpolnjevanje obveznosti, povezanih z zagotavljanjem javnega reda in miru. V vsakem primeru pa so načrtovane spremembe poleg samega prenosa zadnje spremembe Direktive usmerjene tudi v oteževanje teroristom in organiziranim kriminalnim skupinam posedovanja strelnega orožja (zlasti nevarnega avtomatskega ali vojaškega orožja) ter v preprečevanje preusmerjanja strelnega orožja na črni trg (ECPRD 4401).

Konkretne predlagane spremembe kraljevega odloka št. 137/1993 so mdr. naslednje:

- podrobnejša pravila glede rekvizitnega in akustičnega orožja, saj obstaja visoko tveganje za njegovo predelavo v pravo strelno orožje ter s tem nevarnost za izvrševanje kaznivih dejanj;
- izboljšanje režima onesposabljanja strelnega orožja, kar pomeni, da bodo dodane nekatere nove določbe, ki bodo zagotovile, da se bo orožje pravilno onesposobilo in da se bo s tem zmanjšala možnost njegove ponovne predelave v pravo orožje;
- dodajanje novih kategorij orožja med prepovedano orožje zaradi nevarnosti za javno varnost ter obenem razširjanje možnosti za zasebne varnostne družbe, da lahko razpolagajo z avtomatskim strelnim orožjem;
- izboljšanje sistema za zbiranje in hranjenje podatkov, ki povezujejo orožje z njegovim lastnikom, da bi se tako zagotovila primerna identifikacija in sledljivost. Uvedene bodo tudi nove določbe v zvezi z označevanjem orožja, ki naj bo jasno, stalno, enovito in bo vsebovalo podatke iz orožnih registrov;
- puškarji oziroma izdelovalci orožja bodo pod določenimi pogoji pooblaščen za hrambo prepovednega orožja in streliva iz razreda A (ECPRD 4401).

Nekatere predlagane spremembe kraljevega odloka št. 137/1993 so še strožje od tistih v zadnji spremembi Direktive, in sicer:

²⁶ *Real Decreto 137/1993, de 29 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de Armas.* Dostopen je na spletni strani <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-6202>.

- lastnikom se odvzamejo nabojniki za polavtomatsko dolgocevno oziroma kratkocevno orožje z več kot 10 oziroma 20 naboji, čeprav zadnja sprememba Direktive dovoljuje izjeme tako za zbiralce kot tudi za športne strelce. V Španiji lahko po novem take nabojnike posedujejo samo zbiralci;
- podobno velja za avtomatsko orožje, ki se nepovratno predela v polavtomatsko. Lastnikom se glede na izgubo lastninske pravice nad njim to orožje odvzame po preteku trenutno veljavnega dovoljenja. V nasprotju s tem zadnja sprememba Direktive omogoča še nadaljnje posedovanje takega orožja športnim strelcem in zbiralcem;
- določeno bo tudi strožje sankcioniranje, na primer v primeru izgube ali kraje strelnega orožja ter v primeru nepravilnega prenašanja in transporta lovskega orožja na lovišče (ECPRD 4401).

2.15 Druge države

Zaradi prenosa zadnje spremembe Direktive v **belgijski** pravni red so bili spremenjeni naslednji predpisi:

- Kraljeva uredba z dne 23. 4. 2020 o spremembi uredb za izvrševanje Zakona o orožju,
- Uredba ministra z dne 20. 9. 2019 o spremembi uredb o nabojnikih, večjih od običajnih,
- Zakon o spremembi Zakona o trgovskih in posamičnih aktivnostih z orožjem²⁷ z dne 5. 5. 2019.

Zadnje spremembe zakonodaje bodo začele veljati 6. 6. 2020. Posebnih odstopanj od zadnje spremembe Direktive ni. Prodaja orožja na daljavo (internetna) pa je urejena strožje kot v zadnji spremembi Direktive (ECPRD 4401).

Ciper zadnje spremembe Direktive še ni implementiral, vendar ne predvidevajo večjih odstopanj (ECPRD 4401).

Glede na podatke na spletni strani EUR-Lex in po pregledu **danske** zakonodaje je mogoče ugotoviti, da je bila zadnja sprememba Direktive v letu 2019 le deloma implementirana v pravni red te države. Kot pravna podlaga je namreč omenjena pri spremembi Zakona o orožju in eksplozivnih sredstvih,²⁸ ki pokriva navedeno področje. Da gre lahko samo za delno implementacijo zadnje spremembe Direktive, se da sklepati iz dejstva, da navedeni zakon mdr. ne navaja kot prepovedanega polavtomatskega orožja z nabojniki kapacitete več kot 20 oz. 10 nabojev.

Po podatkih na spletni strani EUR-Lex in po pregledu **grške** zakonodaje je mogoče z gotovostjo ugotoviti, da je bila zadnja sprememba Direktive v letu 2020 implementirana v pravni red te države. Kot pravna podlaga je namreč omenjena pri spremembi Zakona 2168/1993, ki ureja nabavo in posedovanje orožja, streliva in eksplozivnih sredstev,²⁹ ki pokriva navedeno področje. V prilogi navedenega zakona so navedeni razredi orožja, pri čemer je v razredu A v okviru prepovedanega orožja navedeno tudi polavtomatsko orožje z nabojniki kapacitete več kot 20 oz. 10 nabojev.

²⁷ Loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes.

²⁸ *Bekendtgørelse af lov om våben og eksplosivstoffer m.v.* Dostopen je na spletni strani: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/920>.

²⁹ ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4678; Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2168/1993 (Α' 147) «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων και θέσπιση των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2403 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Dostopen je na spletni strani: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=NIM:282657>.

Zadnja sprememba Direktive je bila v **litovski** pravni red prenesena s spremembo Zakona o nadzoru orožja in streliva³⁰ (*Weapons and Ammunition Control Act*), ki je začela veljati 1. 9. 2019. Pri tem ni bilo nobenih pomembnejših odstopanj (ECPRD 4401).

Luksemburg sodeč po podatkih na spletni strani EUR-Lex še ni implementiral zadnje spremembe Direktive, odgovora luksemburškega parlamenta pa nismo prejeli.

Madžarska tudi še ni spremenila in uskladila svoje zakonodaje z zadnjo spremembo Direktive. Evropska komisija je zato proti njej že sprožila ustrezne postopke. Madžarska je namreč podprla tožbo Češke na razveljavitev Zadnje spremembe Direktive pred Evropskim sodiščem. Tožbo je sodišče decembra 2019 zavrnilo in po tem je madžarsko notranje ministrstvo pripravilo spremembe Zakona o orožju in Kazenskega zakonika, da bi implementirali zadnjo spremembo Direktive. Opravljena je bila prva obravnava zakona in se pričakuje, da bo sprejet v juniju 2020 (ECPRD 4401).

Malta je zadnjo spremembo Direktive implementirala v letu 2018 s spremembo Zakona o orožju³¹. V seznamu na koncu zakona je v okviru prepovedanega orožja razreda A mdr. navedeno tudi polavtomatsko orožje, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 21 oz. 11 streliv, vgrajeni ali snemljivi nabojnik pa lahko sprejme več kot 20 oz. 10 nabojev.

Na **Nizozemskem** so zadnjo spremembo Direktive implementirali v letu 2019 s Kraljevim sklepom o spremembi Zakona o orožju in strelivu,³² ki ga je kralj izdal na predlog ministra za pravosodje. Po pregledu navednega akta pa kaže, da gre samo za delno implementacijo, saj mdr. v okviru prepovedanega orožja ne omenja polavtomatskega orožja z nabojniki s kapaciteto več kot 20 oz. 10 nabojev.

Po informaciji na spletni strani EUR-Lex in po pregledu **poljske** zakonodaje je mogoče zaključiti, da je bila zadnja sprememba Direktive implementirana v pravni red te države v letih 2019 in 2020. Kot pravna podlaga je bila namreč navedena pri dveh zakonih, ki se nanašata na strelno orožje; prvi se nanaša na orožje in strelivo,³³ drugi pa na vodenje poslovnih dejavnosti na področju proizvodnje in trgovine z eksplozivi, orožjem, strelivom ter proizvodi in tehnologijo za vojaške ali policijske namene.³⁴

Glede na podatke na spletni strani EUR-Lex in po pregledu **slovaške** zakonodaje je mogoče ugotoviti, da je bila zadnja sprememba Direktive implementirana v pravni red te države v letu 2020. Kot pravna podlaga se namreč omenja pri Zakonu 376/2019 Z. z.,³⁵ s katerim se spreminjata dva zakona, ki se nanašata na strelno orožje.

³⁰ V litovskem jeziku dostopen na: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.389CB90C666D/asr>.

³¹ *Arms Act*. Zakon je v ažurirani verziji dostopen na spletni strani:

<http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8946&l=1>.

³² *Besluit wapens en munitie*. Dostopen je na spletni strani:

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0042436/2019-07-23>.

³³ Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji. Dostopen je na spletni strani:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19990530549/U/D19990549Lj.pdf>.

³⁴ Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Dostopen je na spletni strani:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001214/U/D20191214Lj.pdf>.

³⁵ *Zákon z 15. oktobra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 64/2019 Z. z. o sprístupňovaní strelných zbraní a streliva na civilné použitie na trhu a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*. Dostopen je na spletni strani: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/376/>.

Očitno pa gre zgolj za delno implementacijo zadnje spremembe Direktive. Po pregledu zakonov, ki sta bila predmet opisane spremembe, se lahko mdr. ugotovi, da razred A (prepovedano orožje) ne vsebuje polavtomatskega orožja z nabojniki kapacitete več kot 20 oz. 10 nabojev. Tudi iz informacije slovaškega notranjega ministrstva z dne 13. 11. 2019 (torej po sprejetju navedenega zakona) izhaja, da ta zakon ne bo v celoti prenesel zadnje spremembe Direktive v slovaški pravni red, pač pa bo treba sprejeti še en zakon, ki v tistem času sicer še ni bil vložen v zakonodajno proceduro (*LP/2019/767 Informácia o transpozičnom deficite a harmonograme jeho odstránenia*).

Švedski parlament je na začetku aprila 2020 zavrnil predlog spremembe Zakona o orožju, ki bi implementirala zadnjo spremembo Direktive.

Sprememba se je nanašala (le) na nabojnike orožja. Vlada je predlagala, da bi zakon po novem veljal za vse odstranljive nabojnike (*removable weapon magazines*) ne glede na njihovo kapaciteto in velikost. To spremembo je pristojni parlamentarni odbor zavrnil, saj je pričakoval, da bo vladin predlog implementiral celotno zadnjo spremembo Direktive, kar pa se ni zgodilo. Trenutno ni jasno, kdaj bo zadnja sprememba Direktive prenesena v nacionalni pravni red (ECPRD 4401).

III ZAKLJUČEK

V naslednji tabeli prikazujemo, katere države članice so implementirale zadnjo spremembo Direktive (EU) 2017/853 in katere tega še niso storile, navedene pa so tudi glavne posebnosti oziroma odstopanja v ureditvah posameznih držav glede na njeno vsebino. V tabeli smo z »DA« označili tudi vse tiste države, ki so implementacijo opravile zgolj deloma, vendar pa smo v teh primerih vstavili ustrezne opombe.

Tabela 1: Pregled implementacij Direktive (EU) 2017/853 in glavne posebnosti oz. odstopanja od njene vsebine po posameznih državah

DRŽAVA	Imp. DA/NE	GLAVNE POSEBNOSTI OZ. ODSTOPANJA OD VSEBINE ZADNJE SPREMEMBE DIREKTIVE PO POSAMEZNIH DRŽAVAH
Avstrija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Še naprej je dovoljena uporaba orožja iz razreda A, če se ga v 2 letih prijavi pristojnim organom; - športno streljanje se lahko izvaja z enim izmed orožij iz razreda A; - če je športni strellec upravičen do posedovanja orožja iz razreda B, se mu lahko posedovanje dovoli tudi glede orožja iz razreda A; - uporaba dušilcev zvoka je prepovedana, je pa imetnik veljavne lovske izkaznice izvzet iz prepovedi v primeru, če redno izvaja lov; - rekvizitno orožje, predelano iz pravega strelnega orožja, ostane v tisti kategoriji, v kateri je bilo prej, ne glede na predelavo; - pri negativnem psihološkem testu je treba na novo testiranje čakati 6 mesecev, v primeru treh negativnih rezultatov pa 10 let; - možen je izrek prepoved ravnanja z orožjem do 4 tednov; - trgovci so dolžni prijavljati sumljive transakcije v zvezi s strelivom, predvsem pri velikih naročilih ali če gre za visoke gotovinske zneske; - minimalna starost 21 let za pridobivanje orožja iz razredov A in B.
Belgija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Prodaja orožja na daljavo (internetna) je urejena strožje kot v zadnji spremembi Direktive.
Bolgarija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Kot strelno orožje se po novem šteje tudi kopija orožja, ki je bilo izdelano pred 31. decembrom 1900; - ne šteje se kot strelno orožje replika zgodovinskega orožja, ki sicer ima videz strelnega orožja, a ne more izstreliti krogle ali izstrelka; - orožje iz kategorije A se lahko pridobi samo v primeru zbirateljskih, izobraževalnih ipd. razlogov po izdaji predpisanega dovoljenja;

DRŽAVA	Imp. DA/ NE	GLAVNE POSEBNOSTI OZ. ODSTOPANJA OD VSEBINE ZADNJE SPREMEMBE DIREKTIVE PO POSAMEZNIH DRŽAVAH
		<ul style="list-style-type: none"> - športni strelci lahko po pridobitvi dovoljenja nabavljajo, hranijo, nosijo in uporabljajo polavtomatsko orožje iz razreda A (prepovedano orožje); - za športne strelce je potrebno potrdilo športne organizacije, da izvajajo streljanje ter da orožje ustreza zahtevam za določeno športno panogo; - ob nedovoljeni nabavi, nošenju ali uporabi nabojnikov z večjo kapaciteto je ukrep začasnega preklica orožnega dovoljenja do 1 leta; - orožna dovoljenja za (po novem) razred A se priznavajo do poteka njihove veljavnosti, imetniki pa lahko zatem zaprosijo za izdajo novih; - plašilno in signalno orožje, ki ne izpolnjuje tehničnih zahtev, se še lahko uporablja, vendar ni prenašanja lastništva, razen v primeru dedovanja; - trgovci, ki razpolagajo s plašilnim in signalnim orožjem brez izpolnjenih tehničnih zahtev, lahko z njim trgujejo le še do 31. decembra 2020.
Ciper	NE	- Ne predvidevajo večjih odstopanj.
Češka	NE	
Danska	DA ³⁶	Ni zanesljivih podatkov.
Estonija	DA	- Ne navajajo odstopanj.
Finska	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Finska je izkoristila izjeme, ki jih omogoča zadnja sprememba Direktive, za nacionalno varnost, za muzeje, zbiratelje in za streljanje v tarčo; - izjeme za rezerviste in društva za športno streljanje; - večja kapaciteta za nabojnike je dovoljena za nekatere vrste starega orožja (izpred leta 1946).
Francija	DA	- Izjeme za polavtomatsko in določeno avtomatsko orožje so predvidene za športno streljanje in za zasebno varovanje.
Grčija	DA	Ni zanesljivih podatkov.
Hrvaška	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Za orožje, ki je bilo do 2017 razvrščeno v razred B in je po novem v razredu A, ni potrjevanja, obnavljanja ali podaljševanja dovoljenj; - v zakonu ni nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za prepovedano orožje iz razreda A; - v hrvaškem zakonu so za razliko od večine drugih držav obdržali tudi kategorijo D, in sicer orožje, ki ga ni treba prijaviti (npr. loki, razpršilci); - starostna meja 21 let za nabavo orožja, izjeme so npr. policisti, vojaške osebe, športni strelci in lovci; zanje je omejitev 18 let.
Irska	DA	- Iz razpoložljivih podatkov odstopanja niso razvidna.
Italija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Pred spremembo Direktive so bili v Italiji prepovedani nabojniki z več kot 5 nabojev za dolgo oziroma z več kot 15 nabojev za kratko orožje; - za vse, ki so na dan 13. junija 2017 zakonito posedovali prepovedano orožje in nabojnike iz razreda A, še naprej velja prejšnja ureditev; - dovoljena je nabava in posedovanje orožja iz razreda A športnim strelcem, ki so včlanjeni v uradno priznane strelske športne zveze.
Latvija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Niso predpisali strožjih pogojev, kot so predvideni z zadnjo spremembo Direktive; - le nekaj nacionalnih določb je strožjih, npr. za označevanje visokoenergetskega pnevmatskega orožja, plinskega ter signalnega orožja.
Litva	DA	- Ni pomembnejših odstopanj.
Luksemburg	NE	
Madžarska	NE	
Malta	DA	Ni zanesljivih podatkov.
Nemčija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - omogočeno je nadaljnje posedovanje prepovedanega orožja, za pridobljeno orožje po 2017 možnost prijave oz. oddaje do 1. 9. 2021; - športnim strelcem ni omogočena nabava in posest prepovedanega orožja razreda A zaradi ukvarjanja s strelskim športom; - uporaba dušilcev zvoka je dovoljena izključno skupaj z orožjem, ki je

³⁶ Zadnja sprememba Direktive je bila implementirana samo deloma.

DRŽAVA	Imp. DA/ NE	GLAVNE POSEBNOSTI OZ. ODSTOPANJA OD VSEBINE ZADNJE SPREMEMBE DIREKTIVE PO POSAMEZNIH DRŽAVAH
		<p>namenjeno za lov, in sicer le v okviru lova ali vadbe;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojni organi morajo redno opravljati poizvedbe pri uradih za varstvo ustavne ureditve, če morda obstajajo dvomi o zanesljivosti prosilcev; - pristojni organi morajo redno preverjati, če še obstaja potreba za izdana orožna dovoljenja na splošno in posebej za športne strelce; - prvič je definiran vodilni pomemben sestavni del strelnega orožja; z njegovo zamenjavo ugasne prvotno orožno dovoljenje; - določeni so strožji pogoji glede obveznosti prijave strelnega orožja, s tem v zvezi se spremeni tudi Zakon o registru orožja; - rekvizitno orožje je uvrščeno v isto kategorijo, v kateri je bilo pred predelavo, treba je torej dobiti dovoljenje za ravnanje z njim; - dekorativno orožje je trajno onesposobljeno bivše pravo strelno orožje in po novem spada pod režim, določen v Zakonu o orožju; - po novem sta lovcem z veljavno lovsko izkaznico dovoljeni tudi nabava in uporaba naprav za nočno gledanje.
Nizozemska	DA ³⁷	Ni zanesljivih podatkov.
Poljska	DA	Ni zanesljivih podatkov.
Portugalska	DA	<ul style="list-style-type: none"> - če se prekategorizirano orožje ne more uporabljati v skladu z novim zakonom, se lahko v 6 mesecih proda ali deaktivira, sicer se odzme; - na splošno gre za omejevanje količine orožja v lasti državljanov; - okrepljeni nadzorni mehanizmi za zagotovitev izpolnjevanja fizičnih in psiholoških pogojev za posedovanje ter nošenje orožja; - omejeno število kosov orožja, ki ga lahko nabavi posameznik; - poostreni pogoji za hranjenje orožja, da bi s tem preprečili krajo; - športnim strelcem se lahko dovoli nabava, posedovanje, uporaba in nošenje več vrst orožja iz razreda A; - po novem ni popolne prepovedi dušilcev zvoka, saj so prepovedani samo še nehomologirani in tisti, ki zadržijo več kot 50 dB zvoka.
Romunija	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Zadnja sprememba Direktive je bila v pravni red prenesena brez pomembnejših odstopanj; - osebe, ki posedujejo orožje iz razreda A, morajo v 3 mesecih od uveljavitve zakona to orožje in nabojnike oddati pristojnim organom; - športnim strelcem ni omogočena izdaja orožne listine za katerokoli izmed strelnih orožij iz razreda A.
Slovaška	DA ³⁸	Ni zanesljivih podatkov.
Slovenija	NE	
Španija	NE	
Švedska	NE	

Vir: Poglavje II.

Pripravila:

Janez Blažič l. r.

Marjana Križaj l. r.

³⁷ Zadnja sprememba Direktive je bila implementirana samo deloma.

³⁸ Zadnja sprememba Direktive je bila implementirana samo deloma, sprejet naj bi bil še en zakon.

Literatura in viri:

- Änderung des Waffengesetzes 1996; BGBl. I Nr. 97/2018. Spletna stran: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2018_I_97/BGBLA_2018_I_97.html (maj 2020).
- ARGE Zivile Sicherheit: Waffengesetz; Neu ab 1. Jänner 2019. Spletna stran: <https://www.wko.at/site/zivile-sicherheit/ARGE-Zivile-Sicherheit-Folder-Waffengesetze-A4-LO4.pdf> (maj 2020).
- Arms Act. Spletna stran: <http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8946&l=1> (maj 2020).
- Bekendtgørelse af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. Spletna stran: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/920> (maj 2020).
- Besluit wapens en munitie. Spletna stran: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0042436/2019-07-23> (maj 2020).
- Blažič, Janez (2020): Nekateri vsebine, ki jih ureja Zakon o orožju. Raziskovalna naloga št. 11/2020. Spletna stran: http://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/Zborniki_RN/2020/Nekateri_vsebine_ki_jih_ureja_Zakon_o_orožju.pdf (maj 2020).
- Decreto legislativo 10 agosto 2018, n. 104; Attuazione della direttiva (UE) 2017/853 del Parlamento europeo e del Consiglio, del 17 maggio 2017, che modifica la direttiva 91/477/CEE del Consiglio, relativa al controllo dell'acquisizione e della detenzione di armi. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (maj 2020).
- Direktiva Sveta z dne 18. junija 1991 o nadzoru nabave in posedovanja orožja (91/477/EGS). Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:01991L0477-20170613&from=EN> (maj 2020).
- Direktiva 2008/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o spremembah Direktive Sveta 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex:32008L0051> (maj 2020).
- EUR-Lex, Dokument 32017L0853. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/NIM/?uri=CELEX%3A32017L0853> (maj 2020).
- Direktiva (EU) 2017/853 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o spremembi Direktive Sveta 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017L0853&from=EN#d1e40-22-1> (maj 2020).
- ECPRD 4401: European Firearms Directive. Spletna stran: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/page/home> (maj 2020).
- Estonski parlament. Spletna stran: <https://www.riigikogu.ee/en/sitting-reviews/minister-rural-affairs-replied-interpellation-concerning-need-foreign-labour-agricultural-sector/> (maj 2020).
- Finska policija. Spletna stran: https://www.poliisi.fi/licences/permits_and_licences_for_firearms/key_effects_of_amended_firearms_act (maj 2020).
- Gesetz zur Errichtung eines Nationalen Waffenregisters (Nationales-Waffenregister-Gesetz - NWRG). Spletna strani: <https://www.gesetze-im-internet.de/nwrg/NWRG.pdf> (maj 2020).
- Lege nr. 196 din 31 octombrie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor. Spletna stran: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/219433> (maj 2020).
- Legge 18 aprile 1975, n. 110; Norme integrative della disciplina vigente per il controllo delle armi, delle munizioni e degli esplosivi. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (maj 2020).
- Lei n.º 5/2006 - Diário da República n.º 39/2006, Série I-A de 2006-02-23; Regime jurídico das armas e suas munições. Spletna stran: https://dre.pt/web/quest/legislacao-consolidada-/lc/57453375/202002211032/57453560/exportPdf/normal/1/cacheLevelPage?LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=diploma (maj 2020).
- Lei n.o 42/2006 de 25 de Agosto Estabelece o regime especial de aquisição, detenção, uso e porte de armas de fogo e suas munições e acessórios destinadas a práticas desportivas e de colecionismo histórico-cultural. Spletna stran: <https://dre.pt/application/conteudo/540663> (maj 2020).
- Lei n.º 50/2019 de 24 de julho; Sexta alteração à Lei n.º 5/2006, de 23 de fevereiro, que aprova o regime jurídico das armas e suas munições, transpondo a Diretiva (UE) 2017/853 do Parlamento Europeu e do Conselho, de 17 de maio de 2017, primeira alteração à Lei n.º 19/2004, de 20 de

- maio, sobre a revisão da lei quadro que define o regime e forma de criação das polícias municipais, e primeira alteração ao Decreto -Lei n.º 239/2009, de 16 de setembro, que estabelece os direitos e os deveres dos agentes de polícia municipal. Spletna stran: <https://dre.pt/application/file/a/123437134> (maj 2020).
- LP/2019/767 Informácia o transpozičnom deficite a harmonograme jeho odstránenia. Spletna stran: <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/LP/2019/767/pripomienky/COO-2145-1000-3-3693617> (maj 2020).
 - Ministrstvo za pravosodje (Irska). Spletna stran: http://www.justice.ie/en/JELR/Guidance_note_for_SI%20420_of_2019_transposing_firearms_directive.pdf/Files/Guidance_note_for_SI%20420_of_2019_transposing_firearms_directive.pdf (maj 2020).
 - ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4678; Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2168/1993 (Α' 147) «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων και θέσπιση των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2403 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=NIM:282657> (maj 2020).
 - Novela nemškega WaffG v uradnem listu. Spletna stran: https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav#_bgbl_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s0166.pdf%27%5D_1582893880317 (maj 2020).
 - Real Decreto 137/1993, de 29 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de Armas. Spletna stran: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-6202> (maj 2020).
 - Sodba Evropskega sodišča: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=221244&mode=req&pageIndex=2&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=SL&cid=5801201> (maj 2020).
 - Sporočilo za javnost 114/2018 z dne 19. 10. 2018. Spletna stran: https://intermin.fi/en/article/-/asset_publisher/aselaki-eduskuntaan-direktiivin-edellyttamat-muutokset-eivat-estaseharrastamista (maj 2020).
 - Sporočilo za javnost 21/2019 z dne 20. 3. 2019. Spletna stran: https://intermin.fi/en/article/-/asset_publisher/aselain-muutokset-virallistavat-reservilaistoiminnan-erityisaseman (maj 2020).
 - Sporočilo za javnost 45/2018 z dne 4. 5. 2018. Spletna stran: https://intermin.fi/en/article/-/asset_publisher/eu-n-asedirektiivin-tuomat-muutokset-aselakiin-eivat-estaseharrastamista (maj 2020).
 - Sporočilo za javnost ES. Spletna stran: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-12/cp190149en.pdf> (maj 2020).
 - Testo unico delle leggi di pubblica sicurezza approvato con Regio decreto 18 giugno 1931, n. 773. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (maj 2020).
 - Predlog novele ZOro-1. Informacijski sistem Državnega zbora v okolju Lotus Notes.
 - Uredba št. 420/2019 o pridobivanju in posesti orožja (Irska). Spletna stran: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2019/si/420/made/en/print>. (maj 2020).
 - Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji. Spletna stran: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19990530549/U/D19990549Lj.pdf> (maj 2020).
 - Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Spletna stran: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001214/U/D20191214Lj.pdf> (maj 2020).
 - Waffengesetz 1996 – WaffG. Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016> (maj 2020).
 - Waffengesetz (WaffG). Spletna stran: http://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/WaffG.pdf (maj 2020).
 - Wikipedia 1. European Firearms Directive. Spletna stran: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Firearms_Directive (maj 2020).
 - Wikipedia 2. Gun law in the Czech Republic. Spletna stran: https://en.wikipedia.org/wiki/Gun_law_in_the_Czech_Republic#2019_Constitutional_Amendment_Proposal (maj 2020).

- Wikipedia 3. Firearms regulation in Finland. Spletna stran: https://en.wikipedia.org/wiki/Firearms_regulation_in_Finland (maj 2020).
- Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 094/2018). Spletna stran: <https://www.zakon.hr/z/1161/Zakon-o-nabavi-i-posjedovanju-oru%C5%BEja-gra%C4%91ana> (maj 2020).
- Zakon o nadzoru orožja in streliva (Litva). Spletna stran: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.389CB90C666D/asr> (maj 2020).
- Zakon o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09). Spletna stran: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1440> (maj 2020).
- Zakon o orožju (NN 63/07, 146/08 in 59/12). Spletna stran: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_63_1959.html (maj 2020).
- Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva. Spletna strani: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219212> (maj 2020).
- Zákon z 15. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 64/2019 Z. z. o sprístupňovaní strelných zbraní a streliva na civilné použitie na trhu a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Spletna stran: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/376/> (maj 2020).
- Закон за изменение и допълнение на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, брой: 37, от дата 7.5.2019 г. Spletna stran: <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=137217> (maj 2020).